

1VAS, FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ.....	2
2VAS, BALANSAS.....	2
3VAS, PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA.....	2
4VAS, NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA.....	2
5VAS, PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA.....	3
6VAS, AIŠKINAMASIS RAŠTAS.....	3
7VAS, APSKAITOS POLITIKOS, APSKAITINIŲ ĮVERTINIMŲ KEITIMAS IR KLAIDŲ TAISYMAS.....	4
8VAS, NUOSAVAS KAPITALAS.....	4
9VAS, ATSARGOS.....	4
10VAS, PAJAMOS.....	5
11VAS, SAŃAUDOS,.....	5
12VAS, ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS.....	6
13VAS, NEMATERIALUSIS TURTAS.....	6
14VAS, VERSLO JUNGIMAI.....	7
15VAS, INVESTICIJOS Į ASOCIJUOTĄSIAS ĮMONES.....	7
16VAS, KONSOLIDUOTOSIOS FINANSINĖS ATASKAITOS IR INVESTICIJOS Į PATRONUOJAMĄSIAS ĮMONES.....	7
17VAS, BIOLOGINIS TURTAS.....	8
18VAS, FINANSINIS TURTAS IR FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI.....	8
19VAS, ATIDĖJINIAI, NEAPIBRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI IR TURTAS BEI POATASKAITINIAI ĮVYKIAI.....	9
20VAS, NUOMA, LIZINGAS (FINANSINĖ NUOMA) IR PANAUDA.....	9
21VAS, DOTACIJOS IR SUBSIDIJOS.....	9
22VAS, UŽSIENIO VALIUTOS KURSO PASIKEITIMAS.....	10
23VAS, TURTO NUVERTĖJIMAS.....	10
24VAS, PELNO MOKESTIS.....	10
25VAS, STATYBOS IR KITOS ILGALAIKĖS SUTARTYS.....	10
26VAS, IŠVESTINĖS FINANSINĖS PRIEMONĖS.....	11
27VAS, VIEŠOJO IR PRIVATAUS SEKTORIŲ PARTNERYSTĖS SUTARTYS.....	11
28VAS, ĮMONIŲ LIKVIDAVIMAS.....	12
29VAS, TARPINĖ FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ.....	12
31VAS, ATLYGIS DARBUOTOJUI.....	12
32VAS, TIKROSIOS VERTĖS NUSTATYMAS.....	12
34VAS, SEGMENTŲ ATSKLEIDIMAS FINANSINĖSE ATASKAITOSE.....	13
35VAS, ĮMONIŲ PERTVARKYMAS.....	13
37VAS, JUNG TINĖ VEIKLA.....	13
38VAS, NERIBOTOS CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS JURIDINIŲ ASMENŲ IR MAŽŲJŲ BENDRIJŲ BUHALTERINĖ APSKAITA IR FINANSINĖS ATASKAITOS.....	14
39VAS, KOLEKTYVINIO INVESTAVIMO SUBJEKTŲ IR PENSIJŲ FONDŲ APSKAITA, FINANSINĖS ATASKAITOS.....	14
40VAS, EURO ĮVEDIMAS.....	15
41VAS, ĮMONIŲ SKAIDYMAS.....	16
43VAS, KREDITO UNIJŲ APSKAITA IR FINANSINĖS ATASKAITOS.....	16

1VAS, FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ

1. **Šio standarto tikslas** – nustatyti finansinių ataskaitų sudarymo tvarką ir reikalavimus, pagal kuriuos sudarytas finansines ataskaitas būtų galima palyginti su tos pačios įmonės ankstesnių laikotarpių ir su kitų įmonių finansinėmis ataskaitomis.
2. **Standartas taikomas** sudarant ir teikiant finansines ataskaitas pagal verslo apskaitos standartus.
3. **Šis standartas nustato** finansinių ataskaitų pateikimo tvarką, finansinių ataskaitų rinkinio sudėtį ir bendruosius ataskaitų turinio reikalavimus. Finansinių ataskaitų sudarymas, ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių pripažinimas, įvertinimas ir atskleidimas nagrinėjami kituose verslo apskaitos standartuose.

2VAS, BALANSAS

1. **Šio standarto tikslas** – nustatyti, kaip turi būti pateikiama ir grupuojama informacija apie įmonės turtą, nuosavą kapitalą ir įsipareigojimus.
2. **Šis standartas nustato** balanso sudarymo tvarką ir formas, išskyrus konsoliduotuosius ir kai kurių specialiųjų sričių įmonių balansus, kurių formos pateiktos tų įmonių apskaitai skirtuose standartuose. Atskirų rūšių įmonėms skirtos balanso formos pateikiamos:
 - 2.1. visoms įmonėms, išskyrus nurodytas 2.2–2.5 punktuose, – 1 priede;
 - 2.2. mažoms įmonėms, pasirinkusioms rengti sutrumpintą balansą, – 2 priede;
 - 2.3. labai mažoms įmonėms, pasirinkusioms rengti trumpą balansą, – 3 priede;
 - 2.4. valstybės įmonėms ir savivaldybės įmonėms – 4 priede;
 - 2.5. visus verslo apskaitos standartus taikantiems neribotos civilinės atsakomybės juridiniams asmenims, išskyrus tikrąsias ūkines bendrijas ir komanditines ūkines bendrijas, kurių visi tikrieji nariai yra akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės, – 2 priede;
 - 2.6. visus verslo apskaitos standartus taikančioms mažosioms bendrijoms – 2 priede.

3VAS, PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA

1. **Šio standarto tikslas** – nustatyti, kaip turi būti pateikiama ir grupuojama informacija apie įmonės uždirbtas pajamas, patirtas sąnaudas ir veiklos rezultatus per ataskaitinį laikotarpį.
2. **Šis standartas nustato** pelno (nuostolių) ataskaitos sudarymo, pajamų ir sąnaudų grupavimo tvarką, pelno (nuostolių) ataskaitos formas, pateiktas šio standarto priede, išskyrus konsoliduotųjų ir kai kurių specialiųjų sričių įmonių pelno (nuostolių) ataskaitų formas, kurios pateiktos tų įmonių apskaitai skirtuose standartuose. Atskirų rūšių įmonėms skirtos pelno (nuostolių) ataskaitos formos pateikiamos:
 - 2.1. visoms įmonėms, išskyrus nurodytas 2.2 punkte, – 1 priede.
 - 2.2. labai mažoms įmonėms, pasirinkusioms rengti trumpą pelno (nuostolių) ataskaitą, – 2 priede.

4VAS, NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

1. **Šio standarto tikslas** – nustatyti, kaip turi būti pateikiama ir grupuojama informacija apie įmonės nuosavo kapitalo pokyčius per ataskaitinį laikotarpį.
2. **Standartas nustato** įmonės nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos sudarymo tvarką ir šios ataskaitos, išskyrus konsoliduotąsias ir kai kurių specialiųjų sričių įmonių nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitas, kurios pateikiamos tų įmonių apskaitai skirtuose standartuose, formas. Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos formos pateikiamos:
 - 2.1. visoms įmonėms, išskyrus nurodytas 2.2 ir 2.3 punktuose, skirta nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos forma – 1 priede;

- 2.2. valstybės įmonėms ir savivaldybės įmonėms – 2 priede;
- 2.3. visus verslo apskaitos standartus taikantiems neribotos civilinės atsakomybės juridiniams asmenims, išskyrus tikrąsias ūkines bendrijas ir komanditines ūkines bendrijas, kurių visi tikrieji nariai yra akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės, savo nuožiūra pasirinkusiems rengti nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitą, – 3 priede.
3. Mažos įmonės, savo nuožiūra pasirinkusios rengti nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitą, šią ataskaitą sudaro pagal standarto 1 priede pateiktą nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos formą.
4. Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoje parodomas įmonės ekonominės naudos grynasis padidėjimas ar sumažėjimas per ataskaitinį laikotarpį ir kiti nuosavo kapitalo pokyčiai, neparodyti pelno (nuostolių) ataskaitoje.

5VAS, PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

1. **Šio standarto tikslas** – nurodyti, kaip turi būti pateikiama informacija apie įmonės pinigų ir pinigų ekvivalentų pasikeitimus per ataskaitinį laikotarpį.
2. **Šis standartas** nustato pinigų srautų ataskaitos sudarymo, pinigų srautų grupavimo į pagrindinės, investicinės ir finansinės veiklos pinigų srautus tvarką, ataskaitų formas, išskyrus konsoliduotąsias ir kai kurių specialiųjų sričių įmonių pinigų srautų ataskaitas, kurių formos pateikiamos tų įmonių apskaitai skirtuose standartuose. Pinigų srautų ataskaitų formos pateikiamos šio standarto prieduose:
 - 2.1. visoms įmonėms, išskyrus valstybės įmones ir savivaldybės įmones, – 1 ir 2 prieduose;
 - 2.2. valstybės įmonėms ir savivaldybės įmonėms – 3 ir 4 prieduose.
- 2¹. Mažos įmonės, savo nuožiūra pasirinkusios rengti pinigų srautų ataskaitą, šią ataskaitą sudaro pagal standarto 1 ir 2 prieduose pateiktas pinigų srautų ataskaitos formas.

6VAS, AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. **Šio standarto tikslas** – nustatyti informaciją, kuri turi būti pateikiama įmonės metinių finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte (toliau – aiškinamasis raštas), kad būtų geriau paaiškinti kitose finansinėse ataskaitose pateikti duomenys ir atskleidžiama papildoma jose nepateikta reikšminga informacija.
2. **Šis standartas neatsiejamas** nuo visų kitų verslo apskaitos standartų, kuriuose nustatyti ūkinių operacijų ir įvykių pripažinimo, vertinimo, registravimo apskaitoje ir pateikimo finansinėse ataskaitose reikalavimai.
3. **Standartas nustato** bendrus mažų, vidutinių ir didelių įmonių aiškinamojo rašto turinio ir pastabų reikalavimus, išskyrus tuos atvejus, kai kiti verslo apskaitos standartai reikalauja ar leidžia aiškinamojo rašto informaciją pateikti kitaip. Viešojo intereso įmonių, kurios finansines ataskaitas rengia vadovaudamosi verslo apskaitos standartais, aiškinamojo rašto turinio reikalavimai yra tokie pat, kaip ir didelių įmonių.
4. Standartas **netaikomas** labai mažoms įmonėms, rengiančioms 1-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinė atskaitomybė“ 8 punkte nustatytą finansinių ataskaitų rinkinį. Labai mažos įmonės, nepasirinkusios rengti 8 punkte nurodyto finansinių ataskaitų rinkinio, taiko tokius pačius informacijos pateikimo aiškinamajame rašte reikalavimus, kaip ir mažos įmonės.
5. Tarpinių finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas sudaromas pagal 29-ojo verslo apskaitos standarto „Tarpinė finansinė atskaitomybė“ reikalavimus arba, siekiant atskleisti daugiau informacijos, pagal šio standarto nuostatas.
6. Įmonių grupės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas rengiamas kaip vienos akcinės bendrovės, uždarnosios akcinės bendrovės, tikrosios ūkinės bendrijos ar komanditinės ūkinės bendrijos, kurios visi tikrieji nariai yra akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės, teikiančios finansines ataskaitas, aiškinamasis raštas pagal šio ir 16-ojo verslo apskaitos standarto „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos ir investicijos į patronuojamąsias įmones“ reikalavimus.
7. Neribotos civilinės atsakomybės juridiniai asmenys ir mažosios bendrijos taiko šį standartą, kai teisės aktu nustatyta tvarka finansines ataskaitas sudaro ne pagal 38-ąjį verslo apskaitos standartą „Neribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų ir mažųjų bendrijų buhalterinė apskaita ir finansinės ataskaitos“, o pagal visus kitus verslo apskaitos standartus.

8. Kolektyvinio investavimo subjektų ir pensijų fondų aiškinamasis raštas rengiamas vadovaujantis 39-ojo verslo apskaitos standarto „Kolektyvinio investavimo subjektų ir pensijų fondų apskaita, finansinės ataskaitos“ ir šio standarto nuostatomis, jeigu jos neprieštaruja 39-ajam verslo apskaitos standartui.

9. Kredito unijos vadovaujasi 43-iojo verslo apskaitos standarto „Kredito unijų apskaita ir finansinės ataskaitos“ ir šio standarto nuostatomis, jeigu jos neprieštaruja 43-ajam verslo apskaitos standartui.

10. Didelės, viešojo intereso ir kitos įmonės, kurios savo nuožiūra nusprendžia arba teisės aktų nustatyta tvarka privalo finansinėse ataskaitose pateikti informaciją apie segmentus, vadovaujasi šio ir 34-ojo verslo apskaitos standarto „Segmentų atskleidimas finansinėse ataskaitose“ nuostatomis. Viešojo intereso įmonė suprantama kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos audito įstatyme.

11. Likviduojamos įmonės aiškinamąjį raštą rengia pagal 28-ojo verslo apskaitos standarto „Įmonių likvidavimas“ reikalavimus. 12. Šiame standarte vartojamos sąvokos turi tą pačią reikšmę, kaip kituose verslo apskaitos standartuose, Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos, Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės ir Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymuose.

13. Kai šio standarto nuostatos taikomos visiems pelno siekiantiems juridiniams asmenims neatsižvelgiant į teisinę formą, toliau standarte juridiniai asmenys vadinami įmone. Kai šio standarto nuostatos taikomos individualioms įmonėms, tikrosioms ūkinėms bendrijoms ir komandinėms ūkinėms bendrijoms, toliau standarte jos vadinamos neribotos civilinės atsakomybės juridiniais asmenimis. Kitais atvejais nurodoma konkreti juridinio asmens teisinė forma.

7VAS, APSKAITOS POLITIKOS, APSKAITINIŲ ĮVERTINIMŲ KEITIMAS IR KLAIDŲ TAISYMAS

1. **Šio standarto tikslas** – nustatyti, kaip apskaitoje turi būti registruojami ir finansinėse ataskaitose pateikiami įmonės apskaitos politikos, apskaitinių įvertinimų keitimo ir klaidų taisymo rezultatai.

2. **Standartas turi būti taikomas:**

- 2.1. registruojant apskaitoje ir parodant finansinėse ataskaitose pokyčius, kurie atsiranda dėl apskaitos politikos ar apskaitinio įvertinimo keitimo;
- 2.2. taisant klaidas, kurios buvo padarytos ankstesniais atskaitiniais laikotarpiais.

8VAS, NUOSAVAS KAPITALAS

1. **Šio standarto tikslas** – nustatyti, kaip turi būti apskaitoje registruojama ir finansinėse ataskaitose pateikiama informacija, susijusi su nuosavo kapitalo formavimu ir pokyčiais.

2. **Standartas nustato**, kaip apskaitoje turi būti registruojamos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, susiję su nuosavo kapitalo suformavimu, didinimu, mažinimu ar sudėties pasikeitimu.

3. Sąvoka „įmonė“ šiam standarte vartojama, kai standarto nuostatos yra taikomos visiems pelno siekiantiems juridiniams asmenims. Taikant standarto nuostatas skirtingos teisinės formos pelno siekiantiems juridiniams asmenims, jiems pavadinti vartojamos skirtingos sąvokos:

- 3.1. akcinė bendrovė – akcinėms ir uždrosioms akcinėms bendrovėms;
- 3.2. valstybės įmonė – valstybės ir savivaldybės įmonėms;
- 3.3. neribotos civilinės atsakomybės juridinis asmuo – tikrosioms ūkinėms bendrijoms ir komandinėms ūkinėms bendrijoms, individualioms įmonėms.

4. Šiame standarte savininkais vadinami akcinių bendrovių ir uždarujų akcinių bendrovių akcininkai, valstybės ir savivaldybės įmonių savininkai, t. y. šių įmonių savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, individualios įmonės savininkas, tikrosios ūkinės bendrijos tikrieji nariai, komandinės ūkinės bendrijos tikrieji nariai ir komanditoriai, mažosios bendrijos nariai, o kitokių teisinių formų įmonių – pajininkai, dalininkai ir kiti juridiniai ar fiziniai asmenys, turintys savininkų teises.

9VAS, ATSARGOS

1. **Standartas nustato** atsargų registravimo apskaitoje, jų įvertinimo ir pateikimo finansinėse ataskaitose reikalavimus.
2. Įmonėms, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, netaikoma standarto 38 punkte nurodyta nuostata.
3. Labai mažoms įmonėms rengiant trumpą balansą ir trumpą pelno (nuostolių) ataskaitą netaikomos standarto IV (produkcijos pasigaminimo savikaina) ir VI skyriaus (paslaugų tiekėjo atsargų savikaina) nuostatos. Labai mažos įmonės, rengdamos trumpą balansą ir trumpą pelno (nuostolių) ataskaitą, su paslaugų teikimu ir gaminama produkcija susijusias išlaidas pripažįsta sąnaudomis atsižvelgdamos į jų pobūdį ir parodo atitinkamuose trumpo pelno (nuostolių) ataskaitos straipsniuose pagal 3-iojo verslo apskaitos standarto „Pelno (nuostolių) ataskaita“ nuostatas.
4. **Standartas netaikomas:**
 - 4.1. nebaigtų darbų pagal statybos rangos sutartis, tarp jų paslaugų, kurios tiesiogiai susijusios su statybos rangos sutartimis, apskaitai. Tokių darbų apskaitai taikomas 25-asis verslo apskaitos standartas „Statybos ir kitos ilgalaikės sutartys“;
 - 4.2. finansinio turto apskaitai. Tokio turto apskaitai taikomas 18-asis verslo apskaitos standartas „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“;
 - 4.3. biologinio turto, susijusio su žemės ūkiu, apskaitai ir biologinio turto produktų pirminiam pripažinimui. Tokio turto apskaitai taikomas 17-asis verslo apskaitos standartas „Biologinis turtas“;
 - 4.4. mineralinių išteklių apskaitai. Mineralinių išteklių žvalgybos ir vertinimo apskaitai taikomas 13-asis verslo apskaitos standartas „Nematerialusis turtas“.
5. Standarte vartojamos sąvokos:
 - 5.1. Atsargos – trumpalaikis turtas (žaliavos ir komplektuojamieji gaminiai, prekės ir nebaigta gaminti produkcija), kuri įmonė sunaudoja pajamoms uždirbti per vienus metus arba per vieną įmonės veiklos ciklą.
 - 5.2. Atsargų balansinė vertė – suma, kuria atsargos išreiškiamos įmonės balanse.
 - 5.3. Grynoji galimo realizavimo vertė – įvertinta pardavimo kaina, esant įprastoms verslo sąlygoms, atėmus įvertintas gamybos užbaigimo ir galimas pardavimo išlaidas.
 - 5.4. Prekės – turtas, pirktas perparduoti, ir įmonės pagaminta produkcija, skirta parduoti.
 - 5.5. Veiklos ciklas – laikotarpis nuo veiklos procese naudojamų atsargų įsigijimo iki jų realizavimo už pinigus arba už lengvai pinigais paverčiamą priemonę.
 - 5.6. Kitos standarte vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme, Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme ir kituose verslo apskaitos standartuose.

10VAS, PAJAMOS

1. **Šio standarto tikslas** – nustatyti įmonės pajamų pripažinimo, vertinimo ir apskaitos tvarką.
2. **Standartą įmonės taiko** pajamų, kurios parodomos pelno (nuostolių) ataskaitoje, apskaitai.
3. Labai maža įmonė, rengianti 1-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinė atskaitomybė“ 8 punkte nustatytą finansinių ataskaitų rinkinį, taiko šio standarto nuostatas ir naudojasi IX skyriuje nustatytais išimtimis (dėl pajamų skirstymo į pardavimo ir kitas pajamas).
4. Specialiųjų sričių įmonių pajamų pripažinimo, vertinimo ir apskaitos tvarką nustato atitinkami verslo apskaitos standartai ir šis standartas, jei jis neprieštaruja atitinkamos srities verslo apskaitos standarto nuostatoms.

11VAS, ŠAŪAUDOS,

1. **Šio standarto tikslas** – nustatyti įmonės sąnaudų pripažinimo, vertinimo ir apskaitos tvarką.
2. **Standartą įmonės taiko** sąnaudų, kurios parodomos pelno (nuostolių) ataskaitoje, apskaitai.
3. Labai maža įmonė, rengianti 1-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinė atskaitomybė“ 8 punkte nustatytą finansinių ataskaitų rinkinį, taiko šio standarto nuostatas ir naudojasi X skyriuje nustatytais išimtimis (dėl sąnaudų skirstymo pagal pobūdį ir dėl atsargų likučio pokyčio parodymo).

4. Specialiųjų sričių įmonių sąnaudų pripažinimo, vertinimo ir apskaitos tvarką nustato atitinkami verslo apskaitos standartai ir šis standartas, jei jis neprieštaruja atitinkamos srities verslo apskaitos standarto nuostatomis.

12VAS, ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS

1. **Šio standarto tikslas** – nustatyti ilgalaikio materialiojo turto apskaitos ir pateikimo finansinėse ataskaitose tvarką.

2. **Standartas taikomas** registruojant apskaitoje ilgalaikį materialųjį turtą, nustatant jo įsigijimo (pasigaminimo) savikainą, nusidėvėjimą, perkainojant jį, atliekant kitas su ilgalaikiu materialiuoju turtu susijusias ūkines operacijas ar registruojant ūkinius įvykius, išskyrus tuos atvejus, kai kiti verslo apskaitos standartai reikalauja ar leidžia šį turtą ar su juo susijusias ūkines operacijas ir ūkinius įvykius registruoti apskaitoje kitaip.

3. Žemės ūkio ir neatkuriamų gamtos išteklių paieškos ir gavybos veikloje naudojamas ilgalaikis materialusis turtas, kuris nepriskiriamas biologiniam turtui ar neatkuriamiems gamtos ištekliams, apskaitoje registruojamas šio standarto nustatyta tvarka.

4. Biologinis turtas, nesusijęs su žemės ūkio veikla, registruojamas apskaitoje šio standarto nustatyta tvarka.

5. Pagal nuomos, finansinės nuomos ir panaudos sutartis valdomo turto įsigijimo savikaina apskaičiuojama 20-ojo verslo apskaitos standarto „Nuoma, lizingas (finansinė nuoma) ir panauda“ nustatyta tvarka, o jo apskaitai taikomos šio standarto nuostatos, jei jos neprieštaruja 20-ojo verslo apskaitos standarto „Nuoma, lizingas (finansinė nuoma) ir panauda“ nuostatomis.

5 1 . Labai maža įmonė, rengianti 1-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinė atskaitomybė“ 8 punkte nustatytą finansinių ataskaitų rinkinį, taiko šio standarto nuostatas ir naudojasi 85¹ punkte nustatyta išimtimi (investiciniam turtui taikomas tik įsigijimo savikainos būdas).

6. **Standartas netaikomas:**

6.1. Biologinio turto, susijusio su žemės ūkio veikla, apskaitai. Tokio turto apskaitos reikalavimus nustato 17-asis verslo apskaitos standartas „Biologinis turtas“.

6.2. Mineralų, naftos, gamtinių dujų ir kitų neatkuriamų gamtos išteklių paieškos ir gavybos apskaitai.

6.3. Miškų urėdijų patikėjimo teise valdomos miško žemės ir miško apskaitai. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 7 straipsnio nuostatą kad žemės ir miško vertė į apskaitą neįtraukiama, perkant mišką su žeme, miškų urėdijų apskaitoje registruojamas pinigų ir nepaskirstytojo pelno sumažėjimas.

6.4. Turto, kurio pardavimas yra įmonės pagrindinė veikla, apskaitai. Tokio turto apskaitai taikomos 9-ojo verslo apskaitos standarto „Atsargos“ nuostatos.

13VAS, NEMATERIALUSIS TURTAS

1. **Šio standarto tikslas** – nustatyti nematerialiojo turto pripažinimo, įvertinimo, apskaitos ir pateikimo finansinėse ataskaitose tvarką.

2. **Standartas taikomas** nematerialiojo turto apskaitai.

3. **Standartas netaikomas:**

3.1. teisių į mineralinius išteklius, mineralinių, žemės gelmių ir kitų gamtos išteklių gavybos ir su jos plėtra susijusių išlaidų apskaitai;

3.2. nematerialiajam turtui, kurį įmonė numato perleisti arba sunaudoti per vieną ataskaitinį laikotarpį. Tokio turto apskaitos reikalavimus nustato 9-asis verslo apskaitos standartas „Atsargos“;

3.3. atidėtųjų mokesčių turto apskaitai. Tokio turto apskaitos reikalavimus nustato 24-asis apskaitos standartas „Pelno mokestis“;

3.4. prestižo apskaitai. Prestižo apskaitos reikalavimus nustato 14-asis verslo apskaitos standartas „Verslo jungimai“;

3.5. finansinio turto apskaitai. Tokio turto apskaitos reikalavimus nustato 18-asis „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ ir 26-asis „Išvestinės finansinės priemonės“ verslo apskaitos standartai;

- 3.6. nematerialiajam turtui, kurio apskaita reglamentuojama kitų verslo apskaitos standartų.
4. Nematerialusis turtas, įsigytas pagal lizingo (finansinės nuomos) sutartis, įsigijimo metu registruojamas apskaitoje 20-ojo verslo apskaitos standarto „Nuoma, lizingas (finansinė nuoma) ir panauda“ nustatyta tvarka, o vėliau jo apskaitai taikomos šio standarto nuostatos.

14VAS, VERSLO JUNGIMAI

1. Šio standarto tikslas – nustatyti, kaip apskaitoje turi būti registruojamas ir finansinėse ataskaitose parodomas verslo jungimas.
2. Šis standartas taikomas verslo jungimui, kai:
 - 2.1. viena įmonė įgyja teisę daryti lemiamą poveikį kitai įmonei;
 - 2.2. viena įmonė, ketindama tęsti kitos įmonės vykdytą veiklą, įsigyja tos įmonės turtą ar jo dalį ir prisiima įsipareigojimus ar jų dalį (toliau – verslo ar jo dalies įsigijimas);
 - 2.3. reorganizuojamos įmonės prijungimo ar sujungimo būdu.
3. Šis standartas, išskyrus prestižo apskaičiavimo ir apskaitos nuostatas, netaikomas investicijų į asocijuotąsias ir pagal jungtinės veiklos sutartis kontroliuojamas bendrąsias įmones apskaitai, nes jų įsigijimas pagal šį standartą nelaikomas verslo jungimu.
4. Šiame standarte žodis „akcininkas“ suprantamas kaip pelno siekiantis juridinis ir (ar) fizinis asmuo, įgijęs įmonės akcijų, pajų ar kitų nuosavybės teisių (toliau - akcijos).

15VAS, INVESTICIJOS Į ASOCIJUOTĄSIAS ĮMONES

1. Šio standarto tikslas – nustatyti investicijų į asocijuotąsias įmones registravimo investuotojo apskaitoje ir pateikimo finansinėse ataskaitose tvarką.
2. Šis standartas taikomas investicijų į asocijuotąsias įmones apskaitai, sudarant įmonės ir įmonių grupės finansines ataskaitas.
3. Šiame standarte žodis „akcininkas“ suprantamas kaip pelno siekiantis juridinis ir (ar) fizinis asmuo, įgijęs įmonės akcijų, pajų ar kitų nuosavybės teisių (toliau - akcijos).
4. Jei investuotojas sudaro metines konsoliduotąsias finansines ataskaitas, tai jo, kaip atskiros įmonės, rengiamos finansinės ataskaitos šiame standarte vadinamos įmonės atskiromis finansinėmis ataskaitomis.

16VAS, KONSOLIDUOTOSIOS FINANSINĖS ATASKAITOS IR INVESTICIJOS Į PATRONUOJAMĄSIAS ĮMONES

1. Šis standartas nustato įmonių grupės, kurią sudaro patronuojančioji ir patronuojamosios įmonės, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų sudarymo, investicijų į patronuojamąsias įmones apskaitos tvarką ir pateikimą įmonių grupės ir patronuojančiosios įmonės finansinėse ataskaitose.
2. Šio standarto nuostatos taikomos akcinėms bendrovėms, uždarosioms akcinėms bendrovėms, tikrosioms ūkinėms bendrijoms ir komandinėms ūkinėms bendrijoms, kurių visi tikrieji nariai yra akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės.
3. Šiame standarte žodis „akcininkas“ suprantamas kaip pelno siekiantis juridinis ir (ar) fizinis asmuo, įgijęs įmonės akcijų, pajų ar kitų nuosavybės teisių (toliau – akcijos). Žodžių junginiu „nuosavas kapitalas“ apibūdinami tiek akcinių bendrovių ir uždarųjų akcinių bendrovių nuosavas kapitalas, tiek tikrųjų ūkinių bendrijų ir komanditinių ūkinių bendrijų, kurių visi tikrieji nariai yra akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės, dalyvių įnašai, nepaskirstytas pelnas (nuostoliai) bei rezervai, jei tokių yra.
4. Jei patronuojančioji įmonė sudaro metines konsoliduotąsias finansines ataskaitas, tai jos, kaip atskiros įmonės, rengiamos finansinės ataskaitos šiame standarte vadinamos atskiromis įmonės finansinėmis ataskaitomis. Jei investuotojas metinių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų nesudaro, tai jo rengiamos finansinės ataskaitos šiame standarte taip pat vadinamos atskiromis įmonės finansinėmis ataskaitomis.

17VAS, BIOLOGINIS TURTAS

1. **Šio standarto tikslas** – nustatyti žemės ūkio veikloje naudojamo biologinio turto apskaitos, pateikimo finansinėse ataskaitose ir gautų žemės ūkio produktų pirminio pripažinimo tvarką.
2. **Šis standartas taikomas** registruojant apskaitoje, įkainojant ir pateikiant finansinėse ataskaitose žemės ūkio veikloje naudojamą biologinį turtą ir pirmą kartą pripažįstant iš jo gautus žemės ūkio produktus. Maisto produktų gamyba iš ne savo ūkyje užaugintų ir apdorotų žemės ūkio produktų ir šių produktų realizavimas nelaikoma žemės ūkio veikla.
- 2¹. Labai maža įmonė, rengianti 1-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinė atskaitomybė“ 8 punkte nustatytą finansinių atskaitų rinkinį, taiko šio standarto nuostatas ir naudojasi 10¹ punkte nustatyta išimtimi (biologinio turto pripažinimui ir paskesniai vertinimui naudoja įsigijimo savikainos būdą).
3. **Šis standartas netaikomas:**
 - 3.1. Ne žemės ūkio veiklai naudojamo biologinio turto ir iš jo gautų produktų apskaitai. Jei ne žemės ūkio veikloje naudojamas biologinis turtas pagal visus 12-ajame verslo apskaitos standarte „Ilgalaikis materialusis turtas“ nurodytus požymius gali būti priskiriamas ilgalaikiam turtui, toks turtas apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina pagal minėto standarto nuostatas ir balanse parodomas ilgalaikio turto straipsniuose. Jei ne žemės ūkio veikloje naudojamas biologinis turtas negali būti priskiriamas ilgalaikiam turtui, toks turtas apskaitoje registruojamas pagal 9-ojo verslo apskaitos standarto „Atsargos“ nuostatas arba tokiam turtui įsigyti patirtos išlaidos pripažįstamos atskaitinio laikotarpio veiklos sąnaudomis.
 - 3.2. Žemės ūkio produktų apskaitai po pirminio jų pripažinimo ir perdirbtų žemės ūkio produktų, kurie gauti iš biologinio turto, apskaitai. Šių produktų apskaitai taikomas 9-asis verslo apskaitos standartas „Atsargos“.
 - 3.3. Žemės ūkio veiklai naudojamos žemės apskaitai.

18VAS, FINANSINIS TURTAS IR FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

1. **Šio standarto tikslas** – nustatyti finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų pripažinimo, įvertinimo, apskaitos ir pateikimo finansinėse ataskaitose tvarką.
2. **Šis standartas taikomas** visoms finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų rūšims, išskyrus:
 - 2.1. investicijas į dukterines ir asocijuotąsias įmones, kurioms taikomi 14-asis verslo apskaitos standartas „Verslo jungimai“, 15-asis verslo apskaitos standartas „Investicijos į asocijuotąsias įmones“, 16-asis verslo apskaitos standartas „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos ir investicijos į dukterines įmones“ ir kurios įsigytos nenumatant jų parduoti per 12 mėnesių nuo įsigijimo datos;
 - 2.2. pagal finansinės nuomos sutartis gautinas sumas ir įsipareigojimus, kuriems taikomas 20-asis verslo apskaitos standartas „Nuoma, lizingas (finansinė nuoma) ir panauda“;
 - 2.3. atidėjinius ir neapibrėžtuosius įsipareigojimus, kuriems taikomas 19-asis verslo apskaitos standartas „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir turtas bei pobalansiniai įvykiai“;
 - 2.4. finansinį turtą ir finansinius įsipareigojimus, atsirandančius iš išvestinių finansinių priemonių, tokių kaip pasirinkimo, ateities, išankstiniai sandoriai ir pan., kuriems taikomas 26-asis verslo apskaitos standartas „Išvestinės finansinės priemonės“;
 - 2.5. draudimo ir perdraudimo sutartis, pagal kurias, įvykus sutartyje apibrėžtam draudžiamajam įvykiui, draudikas ar perdraudikas prisiima reikšmingą draudėjo ar perdraudėjo draudimo riziką sutikdamas išmokėti draudimo išmoką;
 - 2.6. atlygį darbuotojui, kuriam taikomas 31-asis verslo apskaitos standartas „Atlygis darbuotojui“.
- 2¹. Labai maža įmonė, rengianti 1-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinė atskaitomybė“ 8 punkte nustatytą finansinių atskaitų rinkinį, taiko šio standarto nuostatas ir naudojasi XIII skyriuje nustatytais išimtimis (finansinio turto ir įsipareigojimų paskesniai vertinimui taikomas įsigijimo savikainos būdas; garantiniai įsipareigojimai įvertinami garantiniame rašte nurodyta suma arba atidėjinio suma, jei jiniai yra didesnė).
3. Jei tam tikros rūšies finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų apskaitai taikomas kitas verslo apskaitos standartas, apskaitoje jie registruojami ir finansinėse ataskaitose parodomi to standarto nustatyta tvarka

19VAS, ATIDĖJINIAI, NEAPIBRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI IR TURTAS BEI POATASKAITINIAI ĮVYKIAI

1. Šio standarto tikslas – nustatyti atidėjinių, neapibrėžtųjų įsipareigojimų, neapibrėžtojo turto ir poataskaitinių įvykių pripažinimo, vertinimo ir apskaitos tvarką.

2. Standartas taikomas:

2.1. visiems atidėjiniams, neapibrėžtiesiems įsipareigojimams, neapibrėžtajam turtui, išskyrus:

2.1.1. atsiradusius iš finansinių priemonių;

2.1.2. atsiradusius iš vykdomų nenuostolingų sutarčių;

2.1.3. draudimo įmonėse atsiradusius dėl draudimo ir perdraudimo sutarčių;

2.1.4. kituose verslo apskaitos standartuose nagrinėjamus konkrečius atidėjinių, neapibrėžtųjų įsipareigojimų ar neapibrėžtojo turto atvejus, pavyzdžiui:

2.1.4.1. atidėjinius įsigytosios įmonės veiklai nutraukti ar sumažinti, nes jie pripažįstami pagal 14-ąjį verslo apskaitos standartą „Verslo jungimai“;

2.1.4.2. atidėjinius mokesčiams (atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai), nes jie pripažįstami pagal 24-ąjį verslo apskaitos standartą „Pelno mokesčiai“;

2.1.4.3. atidėjinius darbuotojo ilgalaikiam atlygiui mokėti pagal atskirus darbdavio ir darbuotojo susitarimus, kolektyvines sutartis ar panašius, nes jie pripažįstami pagal 31-ąjį verslo apskaitos standartą „Atlygis darbuotojui“.

2.2. poataskaitiniams įvykiams.

3. Atskirais atvejais sąvoka „atidėjinys“ yra vartojama kita prasme negu nustatyta šiame standarte. Todėl yra vartojama sąvoka „specialieji atidėjiniai“, kuriuos formuoja finansų įstaiga atsižvelgdama į kiekvieno sandorio dėl finansinių paslaugų teikimo rizikingumą, kliento finansinę ir ekonominę būklę, prievolių pagal minėtus sandorius vykdymą, turimas užtikrinimo priemones šioms prievolėms įvykdyti ir kitas aplinkybes. Kredito unijos suformuoti specialieji atidėjiniai finansinėse ataskaitose parodomi pagal 43-įjį verslo apskaitos standartą „Kredito unijų apskaita ir finansinės ataskaitos“.

20VAS, NUOMA, LIZINGAS (FINANSINĖ NUOMA) IR PANAUDA

1. Šio standarto tikslas – nustatyti lizingo (finansinės nuomos) (toliau lizingo), nuomos ir panaudos apskaitos ir pateikimo finansinėje atskaitomybėje tvarką.

2. Standartas taikomas:

2.1. visų rūšių nuomos, lizingo ir panaudos sutartims;

2.2. visoms sutartims, kuriomis perduodama teisė valdyti ir naudoti turtą, netgi jei šio turto eksploatacijos ar priežiūros paslaugas teikia nuomotojas.

3. Standartas netaikomas:

3.1. gamtos išteklių naudojimo ir tyrinėjimo nuomos, lizingo ir panaudos sutartims;

3.2. patentų ir autorinėms sutartims.

21VAS, DOTACIJOS IR SUBSIDIJOS

1. Šio standarto tikslas – nustatyti dotacijų ir subsidijų (toliau – dotacijų) pripažinimo, apskaitos ir pateikimo finansinėse ataskaitose tvarką.

2. Standartas taikomas iš valstybės ir savivaldybės institucijų gaunamų dotacijų apskaitai. Šiame standarte dotacijoms taip pat priskiriamos subsidijos, įvairios kitos iš šių institucijų gautos paramos rūšys ir nemokamai gautas turtas.

3. Valstybės paramai nepriskiriama netiesiogiai gaunama ekonominė nauda, pavyzdžiui, infrastruktūros sukūrimas atnaujinant transporto ir komunikacijų tinklą arba apribojimų konkurentams nustatymas. Subsidija suprantama kaip valstybės parama, skirta išlaikyti plataus vartojimo prekių ir paslaugų kainas arba šių prekių ir paslaugų teikimo mastą.

4. Standartas netaikomas:

- 4.1. mokesčių lengvatomis teikiamai valstybės paramai;
 - 4.2. įmonės savininkų įnašams į nuosavą kapitalą;
 - 4.3. dotacijoms, susijusioms su biologiniu turtu, registruojamu apskaitoje ir parodomu finansinėse ataskaitose tikrąja verte;
 - 4.4. taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimams, kurie apskaitoje registruojami įsigijimo savikaina.
5. Galimi atvejai, kai įmonei kiti asmenys nemokamai perleidžia turtą. Atsižvelgdama į tokio turto perleidimo sąlygas, įmonė turi įvertinti, ar turtas yra atlygis už įprastoje veikloje tiekiamas prekes arba teikiamas paslaugas. Gavus tokį turtą registruojamos pajamos arba įsipareigojimai, bet ne dotacija.

22VAS, UŽSIENIO VALIUTOS KURSO PASIKEITIMAS

1. **Šio standarto tikslas** – nustatyti įmonės sandorių užsienio valiuta bei užsienyje veikiančių kontroliuojamų ir asociuotų įmonių veiklos rezultatų apskaitos bei valiutų kursų pokyčių pateikimo finansinėje atskaitomybėje tvarką.
2. **Standartas taikomas:**
 - 2.1. sandorių užsienio valiuta apskaitai;
 - 2.2. perskaičiuojant užsienyje veikiančių kontroliuojamų ir asociuotų įmonių finansinę atskaitomybę konsoliduojant ir investicijų apskaitai taikant nuosavybės metodą.
3. Standartas netaikomas:
 - 3.1. apsidraudimo sandorių užsienio valiuta apskaitai;
 - 3.2. perskaičiuojant finansinės atskaitomybės rodiklius kita valiuta dėl vartotojų patogumo.

23VAS, TURTO NUVERTĖJIMAS

1. **Šio standarto tikslas** – nustatyti, kaip turi būti įvertinamas, registruojamas apskaitoje ir pateikiamas finansinėse ataskaitose ilgalaikio turto nuvertėjimas (nuostolis dėl vertės sumažėjimo).
2. **Šis standartas turi būti taikomas** nustatant turto nuvertėjimo požymius ir parodant turtą finansinėse ataskaitose ne didesne verte nei jo atsiperkamoji vertė.
3. Šis standartas turi būti taikomas registruojant apskaitoje reikšmingą ilgalaikio turto (tiek atskiro turto vieneto, tiek sugrupuoto į įplaukas kuriančius vienetus) nuvertėjimą, išskyrus:
 - 3.1. atidėtųjų mokesčių turto;
 - 3.2. finansinio turto, kurio vertės sumažėjimas įvertinamas vadovaujantis 18-uju verslo apskaitos standartu „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“;
 - 3.3. žemės ūkio veikloje naudojamo biologinio turto

24VAS, PELNO MOKESTIS

1. **Šio standarto tikslas** – nustatyti pelno ir kitų nuo apmokestinamojo pelno apskaičiuojamų mokesčių (toliau – pelno mokesčio) apskaitos ir pateikimo finansinėse ataskaitose, taikant kaupimo principą, tvarką.
2. **Šis standartas turi būti taikomas** apskaičiuojant, registruojant apskaitoje ir pateikiant finansinėse ataskaitose atskaitinio laikotarpio pelno mokesťį ir atidėtąjį pelno mokesťį. Standartas nustato, kaip ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių poveikis pelno mokesčiui turi būti parodytas apskaitoje.
3. Šio standarto IV–VIII skyrių nuostatos taikomos vidutinėms, didelėms ir viešojo intereso įmonėms. Visos kitos įmonės savo nuožiūra gali pasirinkti taikyti nurodytų skyrių nuostatas (atidėtas pelno mokesťis).

25VAS, STATYBOS IR KITOS ILGALAIKĖS SUTARTYS

1. Šio standarto tikslas – nustatyti su statybos sutartimis susijusių pajamų ir sąnaudų pripažinimo, apskaitos ir pateikimo finansinėse ataskaitose tvarką. Ilgalaikėse sutartyse numatytos veiklos pradžios ir pabaigos datos dažnai patenka į skirtingus ataskaitinius laikotarpius, todėl šiame standarte aptariama, kada sutarčių pajamos ir išlaidos turi būti pripažįstamos pajamomis ir sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje.

2. Standartas taikomas statybos sutarčių ir kitų darbų, atliekamų pagal ilgalaikes sutartis (toliau – statybos sutartys), apskaitai ir pateikimui rangovo ar vykdytojo (toliau – rangovas) finansinėse ataskaitose.

26VAS, IŠVESTINĖS FINANSINĖS PRIEMONĖS

1. Šis standartas nustato iš išvestinių finansinių priemonių atsirandančio finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų pripažinimo, įvertinimo, apskaitos ir pateikimo finansinėse ataskaitose tvarką.

2. Iš išvestinių finansinių priemonių atsirandančio finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų apskaitai šį standartą turi taikyti visos įmonės, kurios apskaitą tvarko ir finansines ataskaitas rengia pagal verslo apskaitos standartus.

2¹. Labai maža įmonė, rengianti 1-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinė atskaitomybė“ 8 punkte nustatytą finansinių ataskaitų rinkinį, taiko šio standarto nuostatas ir naudojasi 39¹ punkte nustatyta išimtimi (finansinės priemonės pirminiam ir antriam pripažinimui taiko įsigijimo savikainos būdą, kai turtas įvertinamas atėmus nuvertėjimą, o įsipareigojimai neatėmus nuvertėjimo).

3. Šis standartas netaikomas apskaitai:

- 3.1. finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų, kurie atsiranda iš paprastųjų finansinių priemonių;
- 3.2. draudimo ir perdraudimo sutarčių, pagal kurias draudikas prisiima reikšmingą kitos šalies (draudėjo) draudimo riziką sutartyje apibrėžtam draudimui įvykiui, išmokėti kompensaciją (draudimo išmoką);
- 3.3. pirkimo ir pardavimo sandorių, kurie sudaromi dėl atsargų ar kito turto, reikalingo įmonės veiklai vykdyti ar pirkimo, pardavimo poreikiams patenkinti, įsigijimo, kurie nuo jų sudarymo pradžios buvo apibrėžti kaip prekių biržos sandoriai ir pagal kuriuos numatoma atsiskaityti pristačius prekes, išskyrus prekių biržos sandorius, kurie bet kuriai sutarties šaliai suteikia teisę atsiskaityti pinigais arba kokia nors kita finansine priemone ir yra laikomi išvestinėmis finansinėmis priemonėmis;
- 3.4. lizingo (finansinės nuomos) sutarčių, išskyrus atvejus, kai jose įterptos išvestinės finansinės priemonės;
- 3.5. garantijų ir laidavimų, išskyrus atvejus, kai pagal laidavimų ar garantijų sąlygas kreditorius turi teisę iš garantuotojo ar laiduotojo reikalauti įvykdyti prievolę atsižvelgiant į konkrečios palūkanų normos, vertybinių popierių kainos, prekės kainos, kreditingumo įvertinimo, valiutos kurso, kainų indekso ar kito kintamo rodiklio pasikeitimą;
- 3.6. nuosavybės vertybinių popierių juos išleidusioje įmonėje.

27VAS, VIEŠOJO IR PRIVATAUS SEKTORIŲ PARTNERYSTĖS SUTARTYS

1. Šio standarto tikslas – nustatyti ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, susijusių su koncesijos, valdžios ir privataus subjektų partnerystės ir kitomis panašiomis sutartimis (toliau – partnerystės sutartys), registravimo apskaitoje ir pateikimo finansinėse ataskaitose tvarką.

2. Šis standartas taikomas, kai įstatymų nustatyta tvarka pagal partnerystės sutartis:

- 2.1. Suteikiančioji institucija ar valdžios subjektas, remdamiesi teise gauti naudą, nuosavybės ar kitokia teise, kontroliuoja visas reikšmingas viešųjų paslaugų infrastruktūros dalis, kurios pasibaigus sutarties terminui jiems toliau priklausys, ir nustato, kokias viešąsias paslaugas, kam ir kokia kaina koncesininkas ar privatus subjektas turi teikti.
- 2.2. Koncesininkas ar privatus subjektas stato ir (ar) atnaujina esamus infrastruktūros objektus arba juos įgyja iš trečiosios šalies, o suteikiančioji institucija ar valdžios subjektas suteikia jam teisę tą infrastruktūrą naudoti ir valdyti sutartyje numatytą laiką.

3. Standartas netaikomas finansinės nuomos, nuomos ir panaudos sutarčių apskaitai. Tokių sutarčių apskaitos reikalavimus nustato 20-asis verslo apskaitos standartas „Nuoma, lizingas (finansinė nuoma) ir panauda“.

4. Šiame standarte žodžiai „partnerystės sutartis“ suprantami kaip suteikiančiosios institucijos ar valdžios subjekto ir koncesininko ar privataus subjekto rašytinė sutartis, kuri sudaryta atitinkamai pagal Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymą (Žin., 1996, Nr. 92-2141; 2003, Nr. 70-3163) arba Lietuvos Respublikos investicijų įstatymą (Žin., 1999, Nr. 66-2127) ir kurioje nustatytos šalių teisės ir pareigos.
5. Kadangi įvairiose sutartyse sutarties šalys gali būti įvardijamos skirtingai, šiame standarte jos apibendrintai vadinamos suteikiančiąja institucija ir koncesininku, t. y. Koncesijų įstatyme apibrėžta suteikiančioji institucija ir Investicijų įstatyme apibrėžtas valdžios subjektas toliau standarte vadinami suteikiančiąja institucija, o minėtuose įstatymuose apibrėžti koncesininkas ir privatus subjektas – koncesininku.
6. Kitos šiame standarte vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžtos Koncesijų įstatyme ir Investicijų įstatyme.

28VAS, ĮMONIŲ LIKVIDAVIMAS

1. Šio standarto tikslas – nustatyti, kaip likviduojamos įmonės finansinėse ataskaitose turi būti pateikiama turtas, nuosavas kapitalas, išsipareigojimai, pajamos, sąnaudos, pinigų srautai, jei įmonė sudaro pinigų srautų ataskaitą, ir aiškinamajame rašte atskleidžiama su įmonės likvidavimu susijusi informacija.
2. Šis standartas taikomas sudarant įmonių, kurios yra likviduojamos ir negali taikyti veiklos tęstinumo principo, finansines ataskaitas.
3. Labai maža įmonė, rengianti 1-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinė atskaitomybė“ 8 punkte nustatytą finansinių ataskaitų rinkinį, taiko šio standarto nuostatas ir naudojasi VI skyriuje nustatytais išimtimis (dėl kitokios likvidavimo pradžios ir pabaigos rinkinio sudėties).
4. Šio standarto nuostatos netaikomos vienos iš verslo jungimo dalyvių, t. y. įsigytosios įmonės, pabaigos finansinėms ataskaitoms. Verslo jungimas parodomas 14-ojo verslo apskaitos standarto „Verslo jungimai“ nustatyta tvarka.
5. Šiame standarte vartojamos sąvokos turi tą pačią reikšmę, kaip Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos, Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės ir Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymuose ir kituose verslo apskaitos standartuose.

29VAS, TARPINĖ FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ

1. Šio standarto tikslas – nustatyti tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio (toliau – tarpinės finansinės ataskaitos) sudarymo tvarką ir minimalius informacijos atskleidimo reikalavimus.
2. Šį standartą taiko įmonės, kurios teisės aktų nustatyta tvarka arba savo nuožiūra nusprendžia sudaryti tarpines finansines ataskaitas. Rengiant specialiųjų sričių įmonių tarpines finansines ataskaitas, vadovaujamosi atitinkamų verslo apskaitos standartų reikalavimais ir šio standarto nuostatomis, jei jos neprieštaruja atitinkamų verslo apskaitos standartų reikalavimams dėl tarpinių finansinių ataskaitų sudarymo.

30VAS, SUSIJĘ ASMENYS- panaikintas nuo 2016m.

31VAS, ATLYGIS DARBUOTOJUI

1. Šio standarto tikslas – nustatyti atlygio darbuotojui apskaitos ir pateikimo finansinėse ataskaitose tvarką.
2. Standartas taikomas atlygio darbuotojui apskaitai nepaisant jo užimamų pareigų, darbo dienos trukmės, nuolatinio ar laikino darbo.
3. Šis standartas netaikomas darbuotojui sumokėtų išmokų, skirtų išlaidoms kompensuoti, apskaitai.

32VAS, TIKROSIOS VERTĖS NUSTATYMAS

1. Šio standarto tikslas – apibrėžti turto ir išsipareigojimų tikrosios vertės nustatymo principus ir tvarką.

2. Šis standartas taikomas, kai kitame verslo apskaitos standarte reikalaujama arba leidžiama nustatyti ilgalaikio materialiojo, investicinio, biologinio, parduoti laikomo finansinio turto, išvestinių finansinių priemonių ir finansinių įsipareigojimų tikrąją vertę ar atskleisti informaciją apie nustatytą tikrąją vertę, atlikti tikrąją vertę pagrįstus vertinimus, pavyzdžiui, nustatyti tikrąją vertę, atėmus pardavimo išlaidas, arba atskleisti informaciją apie tuos vertinimus, išskyrus 3 punkte nustatytus atvejus.

3. Šis standartas netaikomas:

- 3.1. vertinant mokėjimo akcijomis sandorius, nes jie vertinami pagal 31-ąjį verslo apskaitos standartą „Atlygis darbuotojui“;
- 3.2. vertinant visų rūšių nuomos, lizingo ir panaudos sandorius, nes jie vertinami pagal 20-ąjį verslo apskaitos standartą „Nuoma, lizingas (finansinė nuoma) ir panauda“;
- 3.3. vertinant į tikrąją vertę panašia verte, kai nustatoma ne tikroji vertė, o, pavyzdžiui, pagal 9-ąjį verslo apskaitos standartą „Atsargos“ – grynoji galimo realizavimo vertė arba pagal 23-įjį verslo apskaitos standartą „Turto nuvertėjimas“ – naudojimo vertė.

33VAS, FINANSŲ MAKLERIO ĮMONIŲ IR VALDYMO ĮMONIŲ FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ panaikintas nuo 2016m.

34VAS, SEGMENTŲ ATSKLEIDIMAS FINANSINĖSE ATASKAITOSE

1. Šio standarto tikslas – nustatyti informaciją apie segmentus ir jos pateikimo tvarką finansinėse ataskaitose. Nustatyta informacija jos vartotojams padėtų geriau suprasti įmonės veiklos rezultatus, įvertinti riziką ir susidaryti teisingą nuomonę priimančiam sprendimui.
2. Standartą turi taikyti viešojo intereso įmonės. Viešojo intereso įmonė yra suprantama kaip visuomenei svarbi dėl savo veiklos masto, pobūdžio ar klientų skaičiaus. Šiame standarte viešojo intereso įmonė suprantama taip, kaip ji apibrėžiama Lietuvos Respublikos audito įstatyme (T.in., 1999, Nr. 59-1916; 2008, Nr. 82-3233).
3. Jei įmonė savo nuožiūra nusprendžia arba teisės aktų nustatyta tvarka privalo finansinėse ataskaitose pateikti informaciją apie segmentus, ji turi taikyti visas šio standarto nuostatas.

35VAS, ĮMONIŲ PERTVARKYMAS

1. Šio standarto tikslas – nurodyti, kaip turi būti apskaitoje registruojamos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, susiję su įmonės pertvarkymu, ir sudaroma pertvarkomos įmonės finansinė atskaitomybė.
2. Šis standartas taikomas vienos teisinės formos įmonę pertvarkant į kitos teisinės formos įmonę:
 - 2.1. valstybės įmonę – į savivaldybės ir savivaldybės įmonę – į valstybės įmonę;
 - 2.2. valstybės ar savivaldybės įmonę – į akcinę ar uždarąją akcinę bendrovę;
 - 2.3. ūkinę bendriją, individualią įmonę ar mažąją bendriją – į akcinę ar uždarąją akcinę bendrovę;
 - 2.4. akcinę ar uždarąją akcinę bendrovę – į individualią įmonę, ūkinę bendriją ar mažąją bendriją;
 - 2.5. ūkinę bendriją ar individualią įmonę – į mažąją bendriją;
 - 2.6. mažąją bendriją – į individualią įmonę ar ūkinę bendriją.
3. Šis standartas netaikomas įmonių reorganizavimo ir verslo jungimų apskaitai.

36VAS, NERIBOTOS CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS JURIDINIŲ ASMENŲ BUHALTERINĖ APSKAITA IR FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ panaikintas nuo 2013m.

37VAS, JUNG TINĖ VEIKLA

1. Šio standarto tikslas – nustatyti investicijų į jungtinės veiklos (partnerystės) (toliau – jungtinė veikla) sutarties objektus apskaitos ir pateikimo finansinėse ataskaitose tvarką.
2. Jungtinės veiklos partneriai (toliau – partneriai) bendrųjų įmonių ir bendrosios ekonominės veiklos dalių apskaitą tvarko ir parodo atskirose ir konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose pagal šį standartą.

3. Šis standartas netaikomas:

3.1. Parduoti laikomoms investicijoms į bendrąsias įmones, kurių apskaitai turi būti taikomos 18-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ nuostatos.

3.2. Kai vienas iš investuotojų turi teisę daryti lemiamą poveikį, nors ir sudaryta jungtinės veiklos sutartis, toks investuotojas savo investiciją turi laikyti investicija į dukterinę įmonę ir jos apskaitai taikyti 16-ojo verslo apskaitos standarto „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos ir investicijos į dukterines įmones“ nuostatas. Kiti investuotojai savo investicijų apskaitai turi taikyti 15-ojo verslo apskaitos standarto „Investicijos į asocijuotąsias įmones“ arba 18-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ nuostatas.

3.3. Kai bendrosios įmonės investuotojas nėra partneris, savo investiciją į bendrąją įmonę apskaitoje turi registruoti ir finansinėse ataskaitose parodyti pagal 18-ąjį verslo apskaitos standartą „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ arba, jei jis tai įmonei daro reikšmingą poveikį, pagal 15-ąjį verslo apskaitos standartą „Investicijos į asocijuotąsias įmones“

38VAS, NERIBOTOS CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS JURIDINIŲ ASMENŲ IR MAŽŪJŲ BENDRIJŲ BUHALTERINĖ APSKAITA IR FINANSINĖS ATASKAITOS

1. Šio standarto tikslas – nustatyti mažųjų bendrijų ir neribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų, t. y. tikrųjų ūkinių bendrijų ir komanditinių ūkinių bendrijų (toliau – ūkinė bendrija), ir individualių įmonių, buhalterinės apskaitos ir finansinių ataskaitų rinkinio sudėties, turinio ir sudarymo reikalavimus.

2. Neribotos civilinės atsakomybės juridiniai asmenys, išskyrus nurodytus šio standarto 3 punkte, **taiko šį standartą** tada, kai kitų teisės aktų nustatyta tvarka privalo arba savo nuožiūra nusprendžia sudaryti finansines ataskaitas.

3. Ūkinės bendrijos, kurių visi tikrieji nariai yra akcinės ar uždarnosios akcinės bendrovės, tvarkydamos apskaitą ir sudarydamos finansines ataskaitas, vadovaujasi visais kitais verslo apskaitos standartais.

4. Mažosios bendrijos ir neribotos civilinės atsakomybės juridiniai asmenys, išskyrus nurodytus šio standarto 3 punkte, turi teisę pasirinkti, ar tvarkydamos apskaitą ir sudarydamos finansines ataskaitas vadovausis:

4.1. tik šio standarto nuostatomis;

4.2. visais kitais verslo apskaitos standartais.

4¹. Tikrųjų ūkinių bendrijų ir komanditinių ūkinių bendrijų, teisės aktų nustatyta tvarka veikiančių kaip kolektyvinio investavimo subjektai, apskaitai tvarkyti ir finansinėms ataskaitoms sudaryti skirtas 39-asis verslo apskaitos standartas „Kolektyvinio investavimo subjektų ir pensijų fondų apskaita, finansinės ataskaitos“.

5. Šis standartas nustato finansinių ataskaitų formas neribotos civilinės atsakomybės juridiniams asmenims ir mažosioms bendrijoms, kurie apskaitą tvarkyti ir finansines ataskaitas sudaryti pasirinko pagal šio standarto nuostatas.

6. Šiame standarte sąvoka „savininkai“ vadinami individualios įmonės savininkas, tikrosios ūkinės bendrijos tikrieji nariai, komanditinės ūkinės bendrijos tikrieji nariai ir komanditoriai, mažosios bendrijos nariai.

7. Šiame standarte vartojama sąvoka „įmonė“, kai standarto nuostatos yra taikomos ir mažosioms bendrijoms, ir neribotos civilinės atsakomybės juridiniams asmenims. Kai standarto nuostatos taikomos mažosioms bendrijoms, vartojama sąvoka „mažoji bendrija“, kai standarto nuostatos taikomos individualioms įmonėms, tikrosioms ūkinėms bendrijoms ir komanditinėms ūkinėms bendrijoms, vartojama sąvoka „neribotos civilinės atsakomybės juridiniai asmenys“.

8. Kitos šiame standarte vartojamos sąvokos turi tą pačią reikšmę, kaip Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos, Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės, Lietuvos Respublikos mažųjų bendrijų, Lietuvos Respublikos ūkinių bendrijų ir Lietuvos Respublikos individualių įmonių įstatymuose.

39VAS, KOLEKTYVINIO INVESTAVIMO SUBJEKTŲ IR PENSIJŲ FONDŲ APSKAITA, FINANSINĖS ATASKAITOS

1. Šio standarto tikslas – nustatyti kolektyvinio investavimo subjektų ir pensijų fondų (toliau – subjektas) apskaitos, finansinių ataskaitų rinkinio sudėties ir finansinių ataskaitų turinio reikalavimus.

2. Šis standartas taikomas:

- 2.1. kolektyvinio investavimo subjektams:
 - 2.1.1. suderintiesiems kolektyvinio investavimo subjektams;
 - 2.1.2. neprofesionaliesiems investuotojams skirtiems specialiesiems kolektyvinio investavimo subjektams, tai yra kolektyvinio investavimo į perleidžiamuosius vertybinius popierius, nekilnojamojo turto ir į kitus kolektyvinio investavimo subjektus investuojantiems subjektams;
 - 2.1.3. informuotiesiems investuotojams skirtiems kolektyvinio investavimo subjektams;
 - 2.1.4. profesionaliesiems investuotojams skirtiems kolektyvinio investavimo subjektams;
 - 2.1.5. kitiems kolektyvinio investavimo subjektams.
- 2.2. pensijų fondams:
 - 2.2.1. valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo, tai yra kaupiantiems valstybinio socialinio draudimo fondo įmokas, papildomas dalyvio lėšomis mokamas pensijų įmokas ir papildomas iš valstybės biudžeto lėšų už dalyvį mokamas pensijų įmokas;
 - 2.2.2. papildomo savanoriško pensijų kaupimo;
 - 2.2.3. profesinių pensijų kaupimo.
3. Šį standartą gali taikyti įmonės, kurios nepriskiriamos 2 punkte nurodytiems subjektams, bet kurios pagal nustatytą investavimo politiką keleto investuotojų sukauptą kapitalą siekia investuoti jų naudai. Vienintelis tokios įmonės steigimo tikslas turėtų būti kolektyvinis surinktų lėšų ar kito turto investavimas į įmonės steigimo dokumentuose nurodytą turtą siekiant išskaidyti riziką ir iš šios veiklos uždirbti pelno įmonės steigėjams (dalyviams).
4. Šis standartas taikomas 2 punkte nurodytiems kolektyvinio investavimo subjektams ir 3 punkte nurodytomis įmonėms, vykdančioms investicinio fondo veiklą, turintiems investicinės bendrovės (investicinės kintamojo kapitalo bendrovės, uždarojo tipo investicinės bendrovės, akcinės bendrovės, uždarnosios akcinės bendrovės, tikrosios ūkinės bendrijos, komanditinės ūkinės bendrijos) teisinę formą, ir pensijų fondams.

40VAS, EURO ĮVEDIMAS

1. Šio standarto tikslas – įgyvendinti Lietuvos Respublikos euro įvedimo Lietuvos Respublikoje įstatymą ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. 604 „Dėl Nacionalinio euro įvedimo plano bei Lietuvos visuomenės informavimo apie euro įvedimą ir komunikacijos strategijos patvirtinimo“ patvirtintą Nacionalinį euro įvedimo planą (toliau – Nacionalinis euro įvedimo planas) ir, įvedus Lietuvos Respublikoje eurą, verslo apskaitos standartus taikančioms įmonėms nustatyti litais išreikštų verčių perskaičiavimo į eurus išreikštas vertes registravimo apskaitoje, apskaitos tvarkymo grynųjų eurų ir litų bendros apyvartos laikotarpiu ir susijusios informacijos pateikimo finansinėse ataskaitose reikalavimus.
2. Šis standartas taikomas litais išreikštiems apskaitos duomenims perskaičiuoti į eurus išreikštus apskaitos duomenis, euro įvedimo dieną ar po jos pasibaigiančio ataskaitinio laikotarpio finansinėms ataskaitoms sudaryti ir tokių finansinių ataskaitų lyginamąją informaciją perskaičiuoti, grynųjų eurų ir litų bendros apyvartos laikotarpiu ūkinės operacijoms ir ūkiniams įvykiams apskaitoje registruoti, su pasirengimu įvesti eurą ir jo įvedimu susijusioms išlaidoms pripažinti ir su euro įvedimu susijusiai informacijai atskleisti.
3. Šis standartas netaikomas sudarant finansines ataskaitas, kurių ataskaitiniai laikotarpiai baigiasi iki euro įvedimo dienos.
4. Šiame standarte vartojamos sąvokos turi tą pačią reikšmę kaip kituose verslo apskaitos standartuose, Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos, Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės, Lietuvos Respublikos euro įvedimo Lietuvos Respublikoje įstatymuose ir Nacionaliniame euro įvedimo plane.
5. Nuo euro įvedimo dienos, kuri nustatyta Europos Sąjungos Tarybos sprendime panaikinti išimtį Lietuvos Respublikai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 140 straipsnio 2 dalį, kai Lietuvos Respublika įvykdo eurui įvesti reikalingas sąlygas, apskaitos dokumentuose ir registruose visos nuorodos į litus laikomos nuorodomis į eurus, o sumos litais perskaičiuojamos eurus pagal euro ir lito perskaičiavimo kursą, neatšaukiamai nustatytą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 140 straipsnio 3 dalį (toliau – perskaičiavimo kursas).

41VAS, ĮMONIŲ SKAIDYMAS

1. Šio standarto tikslas – nustatyti įmonių skaidymo ir atskyrimo (toliau – skaidymas) ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių registravimo apskaitoje ir pateikimo finansinėse ataskaitose tvarką.

2. Šis standartas taikomas, kai:

2.1. suskaidytos įmonės turtas ir įsipareigojimai išdalijama kitoms veikiančioms įmonėms, o suskaidyta įmonė nustoja veikti;

2.2. iš suskaidytos įmonės įsteigiamos dvi ar daugiau įmonių, kurioms tam tikromis dalimis perduodama šios įmonės turtas ir įsipareigojimai, o suskaidyta įmonė nustoja veikti;

2.3. atskiriama veiklą tęsiančios įmonės dalis ir šios dalies turto ir įsipareigojimų pagrindu įsteigiama viena ar kelios įmonės.

3. Šis standartas netaikomas įmonių pertvarkymo ir verslo jungimo apskaitai.

4. Prieš skaidymą įmonės turi užtikrinti, kad iki skaidymo pradžios turtas ir įsipareigojimai apskaitoje buvo užregistruoti balansinėmis vertėmis verslo apskaitos standartų nustatyta tvarka.

5. Šiame standarte žodis akcininkas suprantamas kaip pelno siekiantis juridinis ir (ar) fizinis asmuo, įgijęs įmonės akcijų, pajų ar kitų nuosavybės teisių (toliau – akcijos). Įstatiniu kapitalu šiame standarte yra vadinamas taip pat ir pagrindinis, ir pajinis, ir įmonės savininko ar panašus kapitalas.

6. Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse (Žin., 2000, Nr. 74-2262), Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme (Žin., 2000, Nr. 64-1914; 2003, Nr. 123-5574) ar kituose teisės aktuose vartojamos sąvokos turtas, teisės ir pareigos šiame standarte vadinamos turtu ir įsipareigojimais.

43VAS, KREDITO UNIJŲ APSKAITA IR FINANSINĖS ATASKAITOS

1. Šio standarto tikslas – nustatyti kredito unijų apskaitos, finansinių ataskaitų rinkinio sudėties ir finansinių ataskaitų turinio reikalavimus.

2. Šis standartas netaikomas Lietuvos centrinei kredito unijai.